

NYIRI KÖZLÖNY.

Társadalmi és ismeretterjesztő hetilap.

<p>Szerkesztői iroda hova a lap szellemi részét tárgyszó küldemények intézendők: Nagy-Orosi-utca 998. sz. a. Kiadó-hivatal: Nagy-Orosi-utca 993. sz. a.</p>	<p>Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési árák: helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel! Egész évre 4 frt. Fél évre 2 " " Évnyegyenként 1 "</p>	<p>Hirdetések díja: Minden 5 hasábos petit-sor vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetésért 5 kr., többszöri hirdetésért 4 kr. minden beiglatással. — Bélyegdíj minden igtatásért külön 30 ujkr. Nyúlterben minden háromhasábos garmond-sor 20 ujkr.</p>
--	---	---

Előfizetési felhívás

„NYIRI KÖZLÖNY“
ezévi utolsó negyedére.

Előfizethető évnyegyenként 1 frtjával helyben a kiadó-hivatalban. Vidéki előfizetőinknek a pénz beküldésénél szélszerűség tekintetéből, a postautalványok használatát ajánljuk.

Hirdetések a fent kitett jutányos áron számíttatnak.

A „Nyiri Közlöny“ kiadó-hivatala.

A művelődés fejlődése.

II.

A művelődés nyilatkozik az ismeretek szétömlésében is, mely átáramlik az osztályzatok régi korlátain és az olesó irodalomban, mely a szegény ember ajtajához egyetem emel a hirlapkihordónak táskájából.

Tudomány, gondolat, költészet töredékeivel, a legdurvább gyártmányu lapon is találkozhatni. Nincs könyv, melyből tanulni nem lehetne. Azért, igen nagy hibát követne el az, aki tűzbe dobná egy hirlapot, vagy könyvet mielőtt elolvassná.

Az ügyesség, mely bonyolult részleteken uralkodik; az ember, aki saját erejéből él; a kémény, mely a füstöt megemésztí; a termő föld, mely képesítve lón kimerültségének pótlására; a börtön, mely eltartja magát és javít; ezek mind példái azon irányzatnak, mely összesíti az ellenségeket, használítja a bajt s magasfoku művelődésre mutat.

A civilisatio nagyon bonyolult szervezetek eredménye. A kigyónál minden szerv lekövne va. A madárnál és emlős állatnál a szervek feloldatnak s működnek. Az embernél mind felszabadulnak s hatalmas tevékenységnek fejtenek ki. E kibontakozás útján jó létre azon határtalan felvilágosulás, melyet értelemnek nevezünk, a javulás s a szabadság.

Az égalj nagy hatással va a javulásra. A forró égöv alatt soha sem honosult még meg a magasabb műveltség. Ahol esik a hó, ott többnyire polgári szabadság is van. Ahol banana terem, ott az állati rendszer elresztül s az ember kéjelgő és kegyetlenné válik.

E fokozat azonban nem kivétel. Az erkölcsi érzet magas fokain ellen-súlyozhatni az égalj leghatványosabb befolyásait is. Így támadtak az egyenlítő országai: Egyiptom, india, és Arábia lángeszűsége.

Ami az ember társadalmi neveltségének lényeges föltételét képezi, az az erkölcs.

Magas civilisatio nem lehet mély erkölcsösség nélkül.

Avagy mi az erkölcs?

Az erkölcs nem egyéb, mint az általános célok tényleges tisztelése.

„Mindent úgy tégy, hogy akaratod közvetlen indokát általános szabállyal fogadhasdák el az értelmes lények mindenütt.“ E szabakban határozta meg Kant az erkölcsi ön-viseletet.

A művelődés az erkölcsösögtől függ. Minden ami az emberben jó, mindig valami fensőbbre támaszkodik. E szabály áll nagyban úgy mint kicsinyben.

Kezeink munkájának minden sikere attól függ, hogy az elemektől kölcsönözzünk segítséget.

Ezreke megy azon természeti nehézségek száma, melyeket az emberi ész időnkint leküzdött, míg végre a várt sikert elérte.

Izmok helyett, a suly hatalmával vágta le a fát; a kézi fűrészt, fűrészmalom váltotta fel; a futárok, szekerek, lovak és roszt utak helyett meg lett hódítva a lég és földben levő villanyosság; kerekforgatásra, gabna-örlésre használtatik a tenger dagálya; egyezésre lépett az ember a holddal, hogy legyen napszamosa s öröjljön, gépet forgasson, vizet emeljen, fűrészeljen, követ vágjon s vasat lemezzon.

Igy magusalt ki az ember bölcsesége, aki minden munkájában egy-egy csillaghoz köti koesiját s istenekkel lép társulatra. Erősek csak az uton, az elemek hatalmának kölcsönvétele által lehetünk.

A gőz, suly, galvanismus, fény, delectik, szél, tűz erői, mindennap segítségünkre vannak s alig kerülnek valamibe.

De valamint kézműveink az elemektől vesznek kölcsönt; úgy társadalmi és politikai működésünk is elvekre támaszkodik. Arra, hogy az akarat bármí jelet eredményezhesen, szükséges, hogy nagy célokra törjön.

Az ember igen szegény állapot, ha önmaga fölé emelkedni nem tud. De ha elvre támaszkodik, már ekor eszmék szállítója lesz s mindenhatóságot nyer.

Gibraltár mindenestre nagy erősség; de az eszmék bevehetlenn várak s hőseiket saját legyőzhetlenségükkel ruházzák fel.

„A legfényesebb bátorság s vitézség példái nem egyebek, — mondá Cromwell, — mint az isten sugárzásai.“

Csillaghoz kell kötni kocsinkat. Ne késkéldjünk oly munkánál, melyek csak husos fazekainkat s erszényünket érdeklik. Ne lopjunk; ne hazudjunk. Ily aljas foglalkozásokhoz isteni segélyt hiába várunk. Munkálkodjunk azon érdekekért, melyek az istenségek előtt kedvesek, minők az igazság, a szeretet, a szabadság és tudomány. Ekor nemcsak az égiekkel jövőnk közel viszonyba és összekötötésbe, hanem meghódíthatjuk a sötétség hatalmát is; és kényszeríthetjük őket, hogy akaratuk ellenére is szolgálják a bölcsesség és erény ügyeit. Az okos kormány így hozza kapcsolatba a birságot és büntetéseket, a kellemes vétségekkel.

Mily hasznót huzhatna például az amerikai kormány, ha az államgyék minden városában akora adót vetne ki a szesze, mely csaknem az italok betiltásával lenne határos?

Bonaparte a vétkeket nagyon jó hazafiaknak találta. A pálinka ivóktól 5 millió frankot kapott. A dohány és mákony jövedelmek emelnék a hadügyi terheket: csak jól

metgazáltassanak az élvezetért, amit szereznek s a kárért amit okoznak.

A civilisatio valódi próbakövet, nem a városok nagyságában és népességében, hanem a vetésekben, hanem az ország lakóinak minőségében találni meg.

Födolog tehát, az erkölcsiség s ennek összes esélyei; mint földolog a polgárra néve az igazságszolgáltatás és egyéni szabadság.

Montesquieu szerént, az országok nem akkor vannak jól művelve, ha termékenyek; hanem akkor, ha szabadok.“

E megjegyzés igazsága az emberek műveltségére néve is áll.

Nincs nagyobb bizonyítéka a civilisatiónak mint az, ha az állam összes közérdekű működése oda va irányozva, hogy a legnagyobb jólétet biztosítsa a legtöbb polgárnak.

Emerson után K. I.

Egy nemzeti műkincs Nyiregyházán.

Egy nemzeti műkincs va letéve Nyiregyházán 1860. óta, melyre az illetők mindenapig sem akarnak komolyan gondolni. Régi, megörzött szokás már nálunk az, hogy a nemzeti komolyabb tudományos művek vagy agyonhallgatattanak, vagy csak a hosszas buvárkodás alatt teljesen megtört szellemi munkás sirjánál ébred fel a nemzet önérzete; s ahelyett, hogy a nagyszellemet életében csak egyetlen melegebb tekintete is méltatta volna, a folytonos nélkülözések közt munkálkodó napaszámoknak, csak sirját koszorúzza meg.

E kincs, a magyar zene rendszerének nagy gondol s ritka szakavatottsággal összeállított tudományos kidolgozását tartalmazó óriási mű. A megtört napaszámok pedig, aki évek hosszú során át dolgozott e nemzeti kincs megeremésének nagy munkáján, városunk fia, Szénffy Gusztáv.

Hogy azonban minélinkább megérthessük az illetőkkel e nemzeti kincs fontosságát, elmondjuk annak történetét röviden.

Néhai gr. Dessewffy Emil, a magyar tudományos akademiának egykori feleldehlen elnöke, az ötvenes években közelebbi érintkezésbe jöven Szénffy Gusztárral, nem csak megbizta ezt a magyar zene rendszerének tudományos kidolgozásával; hanem két évre, évenként 1200 forint is engedélyezett számára, hogy e nagy művet kevesebb anyagi gond mellett fejtesse be; sőt ami legtöbb a derék gróf biztositotta is Szénffy Gusztávot, hogy munkáját az akadémia ki fogja adni.

A nemes buzdítás és támogatás megtermé a várt gyümölcsöt, amennyiben Szénffy Gusztáv 1860-ban teljesen elkészítette a művet s felvitte azt Pestre a megrendelő elnök előtt felmutatandó.

A magyar zenészek tekintélyek, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak Szénffy Gusztáv műve fölött, s előre örvendek e műbecsel bíró munká megjelenésén.

De fájdalom, az akadémia közönyén, mint anymi más hasonló elemű, úgy ez is megtört. A tudomány, irodalom és a hazai művészet nagy hátrányára, e munka még ma is kiadatlanul hever Szénffy Gusztáv dolgozó asztalán.

Az e munka megírálására felhívott akadémiai tudós urak, nem tagadták ugyan, mert nem tagadhaták a mű belbecsét és érdekességét; de elfogadásra és kiadásra nem ajánlották.

A lelkes elnök gróf, a legjobb akarat mellett sem tehette egyéb, mint amit tett; t. i. visszaadta a művet szerzőnek.

Tették ugyan még kísérletet e műnek magán vállalkozók által eszközözendő kiadására; de siker nélkül. A magyar akadémia elvetette e kincset; holott épen neki volna kötelessége még a föld fenekéről is előkeresni az ily nagybecsű művet.

A méltatlanul mellőzött és véris sértett szerző, elkieseredve ily hallatlan méltatlanság fölött, a zenészi pályáról lélepett és visszavonultan élt és él ma is Nyiregyházán. A közbizalom és barátai nyujtottak ugyan a derék férfúnak módot, hogy magát és családját, — más nemű munkássága után fenntarthassa. Közelebb azonban oly csapás érte, mely méltó aggodalomba ejtett minden nemesen érző lelket. A sokat hányott és szenvedett test egy napon felmondta a szellemnek az erőt és munkálkodást Fenn jár ugyan már s csendesen dolgozik is; de a tetterős test és rugékony szellem nem a régi többé. Az előre haladt

kor és a körkép is megátaladott életművezet el-
gyűlölése, a legkésőbbjébe jövővel fejegeti a
derek és tudományos férjűt és családját

Készenre szükség, és kötelesek tehát, hogy a ma-
gyar tudományos akadémia jelenlegi elnöksége hozza
helyre azt, amit eddig elmulasztott.

Nem csak a tudomány érdeke; a szerencsétlen
szerző sorsa is követeli, hogy e ritka tudományos mű
felkaroltassék.

Édesítse meg a nemzet e nagy mű szerzőjének
különben is már megszámlált, hátralevő napjait, en-
gedje érezni nekik az éj örömet, hogy művét kiadva
a nagy közönség kezébe tudhassa.

A magyar akadémia a nemzet összes gazdagja
és szegénye alapította a végül, hogy működése, gondja
és figyelve által a szellemi munkásság minden terület
bevilágítsa.

Lelkünkben csatlakozunk tehát a „Zenészi la-
pok” ezidei októberi számában megjelent vezércikk-
ben kifejezett azon felkéréshez, melyben figyelmeztetik
az akadémia, hogy: „vegye ez ügyet hatályos és
egyedül őt megillető figyelembe és párt-
fogásba. Szólítsa fel a szerzőt művének új-
bóli benyújtására; adja ki azt egy erre com-
petens szakértői bizottságnak, mely ha azt
éltetvalónak találja; gazdagítsa vele a
műtudományt és a magyar művészetet. =

A felsőmagyarországi első kiházasító- egylet alapszabályai.*)

I. Az egylet célja.

1. A szülők, gyámok, rokonok, pártfogók szer-
teteljes gondoskodásnak öleső és biztos utat nyitni,
a felnőtt hajadonok, nőtelnek, özvegy férfiak, nőknek,
takarékosság, erkölcsiség és becsület megővése mellett.
— a legszegényebbek is, — megtakarított állárképek
alkalmat és módot nyujtani, hogy az élet legszebb,
anyagilag azonban legnehezebb időpont, a házasság kö-
tése idejére, a henn leve tagok számarányához mérve,
egyes tagnak, még pedig a kicsinyek egyleténél egy
osztályban 200—400 frt, a nagyok egyleténél egy osz-
tályban 100—300 frt biztosítsassék.

Célja végül, a reménytelteleg nagyobb mennyi-
ségű új tiszta jövedelemből jótékony, különösen pedig
a szertvet és erkölcs szolgáltatásban álló, közvetlen, s
közvetve köznevelést előmozdító intézményeket felsze-
gíteni.

II. Az egylet neve, felügyelője, székhelye.

2. Neve: „Felsőmagyarországi első kiházasító-
egylet.”

3. Felügyelője: A miskolczi ág, hitv. ev. egyház.

4. Székhelye: Miskolcz.

III. Az egylet részei, osztályai.

5. Az egylet két részbe áll:

a) Kicsinyek egylete, melybe a leányok 10-ik, a
fiúk 14-ik koréval áll vétnétek fel.

b) Nagyk egylete, melybe a leányok 10-ik a fiúk
14-ik koréval felvétnétek fel.

Minden egyletnek anyai osztálya lesz, megnyitni a
növekedő részvét, tömeges pártolás fog kívánni.

A) Kicsinyek egylete.

IV. A kicsinyek egyletének részvényesei

6. Minken a magyar birodalom lakó szülő,
gyám, rokon, pártfogó, keresztszülőnek, szabadságában
áll fi vagy nőgyermekét, pártfogóját, valláskülönbőség
nélkül, az egylet tagjai közé, születése órájától, a leány-
oknál 10, a fiúkat 14-ik koréig bezárólag felvétnéti.

7. Minden részvényes tag köteles, a kereszt (zü-
letés) levél bemutatása mellett, egy osztályán beira-
táskor fizetni.

*) Igértünkhoz képest közülük ez alapszabályokat ismertetésül
Szerk.

egyszer s mindenkorra:

- a) beiratás fél fejében 2 frtot;
- b) a felvételt alkalmával kitűnt minden korév után
2 frtot, és az azon éveken felül metálnál levő, minden
egyes teljes szem teljes hó után 20 krt.
- c) az első évnegyedi illeték 50 krt;
- d) részvénykönyveseké 30 krt;
- e) az ev. jótékony állér-egylet javára 20 krt;

az után:

f) minden polgári évnegyed kezdetén, illeték fejé-
ben 50 krt;

g) a néhány év múlva bekövetkező minden
házassági vagy nősülési esetén, a beiratáskor 1—4 év
között levő leányoknál és 1 6 év között levő fiúknál
20 20 krt; a 4 7 év között levő leányoknál és
6 10 év között levő fiúknál 25 25 krt, a 7 10 év
között levő leányoknál és 10 14 éves fiúknál 30 30
krt fizetni.

8. Minden illetmény az egylet pénztárnokánál fi-
zetendő, a vidékrol küldendő pénzösszege, a „Felsőma-
gyarországi első kiházasító-egylet pénztárnokának”
címe alatt.

9. Minden részvényes tagnak szabadságában áll,
magát egy, vagy több osztályba felvétnéti, az utóbbi
osztályba azonban csak akkor, ha már az előtte való
osztályok egyikének tagja, vagy ha egyszerre lép több
osztályba.

10. A befizető szülő, gyám, keresztszülő, pártfo-
gók stb. a biztosított javára joga van az egyletnek,
illetéggel vagyonához, az egyleti díj erejéig, s chez is
csak addig, míg a biztosított a 11. p. egyik tétele
szóval alkalmazható.

Ez ideig a biztosítónak, vagy a teljes korát elért
biztosítottnak, a közgyűlések helye, szava s szava-
zata van a kezelésbe bármikor betekinthet, metálnál
észrevételét szóval vagy írásban betérjesztli az el-
nökönek.

11. Az egyletből való kilépés történet

a) önként,

b) halálozás,

c) kizárás,

d) házasság által.

Az a) c) esetben a befizetett összeghez és a
díjhoz, a b) esetben a beiratási, évi, könyveske és áll-
lér-egyleti illetékhez és a díjhoz.

A d) esetben, ha a kitűzött határidő eltelte után
nősült, vagy férjhez ment, az egylet vagyonához, a díj-
on kívül, — nincs joga az illetékek.

A kizárás esete akkor áll elő, ha

a) a befizető az egyleti tag helyett az évnegyed-
es illetéket minden polgári év negyedének elején;

b) a 7. f) g) alatti pontokban foglalt fizetéseket,
a kiszabott időtől számított 15 nap elmulásával beko-
vetkezett elnöki megintésre 15 nap alatt be nem fizeti;

c) ki a választmány előleges értesítése nélkül
elutazott, vagy más lakhelyre költözött, s helyettes be-
fizetgetőrol nem gondoskodik, 3 hó alatt kötelezett-
ségének eleget nem tett.

Minden esetben ha már befizetett s még hátra-
levő, az egyleti pénztárba azonban kötelezőleg befi-
zetni tartozott illetékek, legrovidebb sommas uton, az
az egylet által szabadon választott bármely bíróság által
behajtatnak s beartartanak az alapító javára;

d) ha a biztosított az egylet érdeke ellen szán-
dékosan, vagy hibonyithatólag nyilvánosan csele-
kedett;

e) botrányos életmódot követ, megbűntetett esal-
lás, lopás, megbűnyezett erköltselenség esetében.

E felett a választmány két harmad szótöbbség-
gel határoz, mely határozat ellen csak a következő
12-ik pont alatt nevezett választott bírákhoz van fe-
lebbezés.

12. Minden az egyleti tagok és az egylet kezelői
között letehető vitás kérdések az 1868. LIV. t. cz.
által életbe léptetett perrendtartás 9. cz. III. fejezete

Te ott vimsztál! én a percek élve,
Madin koronkát felvetem szemem;
Madin alig, alig válek már élve:
Könyvet remegni láttam szemeden.
E néma könyv, mit lelked áru,
Volt élteteni a legszentebb áru.

S azért szertvelek téged én öröké,
Mert ritka naszt az önzetlen kebel. —
Gyémánt szavod mindig barbol öröké,
Nem kerdem azt, elég, hogy vonz, emel....
Azért létes a tenger drágn gyöngye.
Mert ritkább mint a föld hideg göröngye.

Lukács Ödön.

Az amerikai iskolák.

Nem szándékunk e könnyed olvasmányul szánt
cikkben azon mélyebb fejtegetésekre ereszkedni, mely-
ek a felvett tárgy fontosságából önként következnek.
Nem arról akarunk értekezni, mily kormányforma, mily
alapselvek kimerül juthatni el legkönyvebben a népe-
nyelés legmagasb fokára. De mert a népevelés a mai
korunk egyik jelszava; nem lesz érdektelen elmondani,
mily eszközöket használ a világ egyik legnagyobb álla-
ma a népevelés nagy céljának megközelítésére már
csak azért is, hogy összehasonlitha ama rendszert a
miénké: kijelölhesse a különbséget és tanulságot
vonjunk belőle.

Hazai iskoláink átalakulása óta, gyakori a panasza,
hogy a növendékeket tele tömők az iskolákban tudom-
ánygyal s nem lévén képesek az eléjük tett anyagot
feldolgozni: vagy úgy lépnek ki az életbe, ahogy be-
mentek, vagy még rosszabbul.

Mit mondanának e panaszkodók, ha az észak-
amerikai egyesült államok tantervű sorozatát tekintenék
át? Ott igazán arról van a szó, hogy az évezredek óta
összegyűlt tudomány-anyagot, a növendékekbe mind
átültessék.

értelmében alakítandó, szabadon választott bírák által
intéztetnek el.

Mindenik fél két bíróval választ s ezek nyoloz nap
alatt egy elnököt.

Ha az utóbbi iránt még nem egyeztetének,
vagy ha csak az egyik fél jelölt volna ki elnököt, az
illető törvényszék fog az elnök kinevezésére felkérteni.

E bíróság ítélete ellen felebbezésnek nincs helye.

V. Az egyleti díj.

13. Nagysága a tagok számától függ. A részvé-
nyesek száma egy osztályban 1600 tagban állapítatik
meg. — 800 taggal megalakul, s ezen létszám mellett
fizet 200 frtot.

801—1000 tag között 250 frtot.
1001—1200 " " 300 "

1201—1400 " " 350 "
1401—1600 " " 400 "

14. A részvényeseket jogosan megillető díj:
a) az esketés után egy órával hiteles esketési bi-
zonyítvány előmutatása vagy beküldése, és a részvény
könyveske beadása mellett fizetetik ki.

b) semminemű felolgasal vagy bírói végrehajtás
árgya nem lelet.

VI. Az egylet adta kedvezményei.

15. a) ha a biztosított fél férjhez megy vagy
megnősül, az egyleti díjat (V. 13.) hiány nélkül meg-
kapja;

b) ha a biztosított tag, még pedig a leány 20
évet meghaladta és még nem ment férjhez, a gyermeke-
k közül pedig, kik 8-ik korúváuk betetele előtt
irattak be, ha a 20-ik koréval, a 8—14 év között beir-
tatott pedig a 24-ik életével értek, a házassági eseti
illeték fizetése alól felmentettek;

c) ha a biztosított fi és nő tag élete 25 évét be-
töltötte s nem ment férjhez vagy meg nősült, ez
esetben az egyleti akkor fizetendő díjat levonás nélkül
megkapja;

d) kik a helyettük befizetett szülőt, gyámot, stb.
elvezetve, a IV. f) g) alatti illetékek pontos fizetése-
re elsőszegényedés folytán képtelenek lennének, ez
esetben az egylet fog gondoskodni befizetgetőrol, ha
pedig olyan nem találkoznék s az egylet fizető helye-
lyette azokat, férjhez meneltek, vagy házassóulak,
vagy rendszeres kilépések alkalmával, az egylet által
befizetett összeg 6% kamatával, vagy választmányi ha-
tározat mellett kamat nélkül, tőle visszatartatik; meg-
jegyztetvén, hogy minden ilyen egyes esetekben a vá-
lasztmány fog határozni.

e) a metálnál időközben elhaló tagok helyett be-
fizetgetőnek — kiknek a beiratási, évi, I. ső negyed-
évi, könyveske, állér-egyleti díjak kivételével, a többi
befizetett illetékösszege, a tag halálózása napjától szá-
mított 3 hó alatt, hiteles halotti bizonyítvány felmuta-
tására teljesen vis zaadatik.

Jegyzés A n. m. magyar kir. belügyminiszterium
által, az 1871. évi január 10-én 8031. sz. a megerősít-
ett alapszabályok érvényen kívül helyeztetnek.

B) Nagyk egylete.

VII. A nagyk egyletének részvényesei.

16. Tagja lehet a magyar birodalom bármely hely-
lyen lakó szülő, gyámi pártfogás alatt álló, vagy füg-
getlen állásban levő nőtel, hajadon és özvegy, vagy
munk és vallás külbönség nélkül, ha a leányok 10-ik, a
fiúk 14-ik korúváuk betöltötték.

17. Minden részvényes tag köteles a kereszt (zü-
letés) levél bemutatása mellett, egy osztályán fizetni,
most, egyszer mindenkorra:

a) beiratási díj fejében 2 frtot,

b) a 10-ik koréval felül levő leány és a 14-ik
koréval felül levő fiú minden egyes korév után 3 frt
50 krt, és az azon éveken felül metálnál levő minden
egyes teljes hó után 30 krt;

c) első évi illeték fejében 50 krt;

A mi tantárgyaink gyermekjátékok az ottaniakhoz
képest annyira, hogy az egyesült államok polgári vagy
polgárműve, még csak felvenni is képtelen ama tantár-
gyakat, nemhogy feldolgozhatná. Innét van aztán az a
sok felületesség, amelylyel Amerikában minden lépten
találkozhatni.

De lassuk közelről az ottani nevelési viszonyokat.

Először is az iskolagazgatást vegyük szemle alá.

A washingtoni kormánynek közvetlenül semmi
gondja az iskoláigye. A kormány csak arra ügyel,
hogy a hadi, tengerészeti s egyéb államokká jár-
ban legyenek s a czélnak megfeleljenek.

Az iskolák az egyes államok felügyelete alatt áll-
lanak New-Yorkban az iskola élen a „State Superin-
tendent of publik Internation” áll Azután következnek
az egyetemek regentái. Ezek képezik a felsőbb iskolák
fóhatóságát, az államkormányzóval, s még vagy 20 tag-
gal, akik szerteszét laknak az államban. E körülmény
már maga is akadályozza az együttműködést.

A regentek tagjai jogászok, lelkesek, kereskedők,
stb, kiknél Dulon szerént általában hiányzik az iskola-
ügy ismerete, a nevelői szakképzettség s az iskolák
feladatának kellő átértése. Csak a gondviselésnek s az
öntanulásnak köszönhetni, hogy ez állam mégis auvji
jeles embert teremt.

Az alsóbb, vagyis a népiskolák fölött New-York-
ban 44. városrészenként választott „board of education”
viszi a felügyeletet, akik senkinek sem felelősek, csak
a népnek. E testület nevez ki a városi iskolák super-
intendensét, aki terjedelmes fegyelmi fölhatalmazásokkal
ellátva, az ügyvezetés részletébe is közel áll.

Iskolai hivatalnokokban és testületekben tehát
nincs hiány; testületek beosztása is elég szigorú és
rendes: de épen e szórásállóságosság miatt rend-
szeresség, a szakképzettség hiányával egyestlve, aka-
dályozta a sikert. A szórásállóságosság, mint a nemzeti
szellem kifolyása, még nem vagy baj; de azon valóban
csalódolni kell, hogy a szakképzettséget nem teszi

- d) részvénykönyveskék 30 krt;
e) az evang. jótékony kőllér-egylet javára 20 krt.

azután

f) minden évnek első havában a tartaléktőkő gyarapítására 50 krt;

g) az egyleti egyes osztályok első 3 évében, addig tehát, míg az illető osztálynak az első kifizethető házassági eset előkerült, egy részvénykönyveskő után havonként 1 frtot, még pedig a helybeli minden hó, a másutt lakó, minden két hó végéig.

Ezen havonként befizetett 1 frt a tartalék tőkéhez csatoltatik, melynek kiváló rendeltetése lesz, a kedvezményektől ellátása.

h) az egyleti egyes osztályok élete első 3 évének letelte után előkerült első házasságtól kezdve, mindazon házassági esetek után, melyek az illető részvényes tag nőstílese vagy férjhez menetele napjáig előfordulnak, ugyintzen a IX. c) alatti jelzett esetek után, az ott kitett ideig — egyenként 30 krt, még pedig a helybeli minden hó, a másutt lakó minden két hó végéig.

A 7. b) alatti egyes osztályoknál követelt fizetés arányát, az egylet választmányok csak akkor változtatják, hogy ha az illető osztályok a teljes létszámot elérték.

18. Minden illető az egylet pénztárnokánál fizetendő, a vidékeiről külfelendő pénzösszegek: a 'Pelsőmagyarországi kizárási-egylet pénztárúka' czime alatt. (Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

* Az előfizetési határidő bekövetkezvén, felhívjuk lapunk azon t. ez. megrendelőit, akik az előfizetési díjjal meg a múlt évnegyedekről is hátralékban vannak, az illető díjak mielőbbi bekielérésére s a lejárt előfizetés megújítására: hogy a kellő példányokról idejében gondoskodhassanak.

* A nyiregyházi kőr. törvényesék még meg sem kezdte működését, már is találkozhattak annak horderejével. A vidéki ügyvéd és bíratosok urak erősen költözöknek városunkba, ami mindenesetre igen kedvező előjel. Különösen fontos az, közmívelődési tekintetből. Nyiregyháza igen szép és fényes jövő küszöbén áll jelenleg. Vigyázzon, hogy e szép jövőt semmi téren és sohasse kezdhessék!

+ Kardos Kálmán nyiregyházi posta főnök, a múlt napokban kelt össze Debrecezen Szabó Amália urhölgyével. Sok örömet és tartós boldogságot kívánunk a derék párnak.

§ A polgári olvasó kör tegnap költözött át új helyiségébe, a eszmadia czéh szelventéri házába.

□ Azon építkező háztulajdonosok, akik helyükre miatt, az utazóknak egyrészt elfoglalják az építkezési anyagokkal és meszes görökkel, a méltányosság és jogosság nevében, figyelemfelhívjuk, miként sziveskedjenek az építkezési szerek és anyagok mellé estünkint egy-egy lámpát tenni, hogy a járó-kelők a láb- és nyaktörést elkerülhessék.

= A nyiregyházi szüret folyó hó 5-én állott be és tart még most is. A hideg oly nagy kárt tett a szőlőkben, hogy az ideig terhes nem csak tetemesen kevesebb, de jelentékenyen savanyúbb is leend. Mindamellett a szüret igen vigan folyik. A szőlőskertek dal és zenétől hangzanak. A szebbnél szebb hőlgyekből álló karavánoknak sem vége sem hossza az utazónak. A borházakban mindenütt terített asztal s magyar vendégszeretet fogadja a látogatókat. Egy látszik Nyiregyháza e tekintetben nem szakított multjával; e szép patriarichalis szokáshoz még most is melegen ragaszkodik. Más tekintetekben egyis elöggé megváltozott. Illő, hogy a régi jó időkbeli legalább egy vonást az új időkbe is hozzon át társadalmi arculatán.

× A zöldsépiaczi átjárókat, melyeket a koscsik és kirakatok annyira elzárólnak és zárnak, hogy

nép fokellék. Innét van azután, hogy ez iskolai munkedvelők, többnyire oly tokeletesen tartják népművelési rendszerüket, mint a elmatnak a magukét, és hogy roppant küzdelembe kerül, e téren a legkisebb reformot is behozni.

Az amerikai felsőbb iskolában kétségkívül számos kitünő szakfői működik; de általában még Amerikában sem jótudtak odáig, miként általában, hogy a tanárnak tokeletesen érteni kell feladatát; t. i. a tanítás mesterségét.

A tanárok szakszerei képzéséről, pedagógusos intézetekről az egyesült államokban semmit sem akarnak tudni. Aki a supplementary Course-t, vagy a Select School-t bevezette, szigorlatot tett: annak kézik a pálya a legelső nagy tanári állomásokra open, mint a legigénytelenebb polgárnak a legmagasabb államhivatalkokra.

As egyes államokban intézkedtek ugyan, hogy legalább a Primary és Grammar Schoolok tanárait pedagógusos nevelés által, valamint segítsénc. De e nagyon kevés az üdvösség. A fiatal emberét ugyanis államköltögen akadémiaira küldik; 4 hónapig ott tartják; kikérik; és tanáru alkalmazzák. Vannak itt-ott Normal-Schoolok is, melyek tanárképzéssel foglalkoznak. De ez intézetek csak tudásit jelölnek, inkább a tanármak.

Vannak azonban irvendetés kivételé is. Keleten, például Massachusetts állam sokat tett a tanárok képzésére; még Normal Schoolban a nevelés alapelveit is tekintettel vannak. Használó intézet még négy keleti államban van. Nyugaton Illinoisban a blomington és a st-louis-i tör előre. Ezutóbbi azért is nevezetes, mert benne a tanuló és tanárok csupa nő; még az igazgató is.

E körülményt Dunon második fohibául tünteti fel. Nemcsak leány-, nemcsak vegyes-, hanem fiúiskolákban is tulszámot képeznek a nőnemi tanárok. Sz. Luisban pl. 185 tanár közt csak 18 férfi van; még a felsőbb iskolákban is 14 férfi mellett 17 nőnőart alkalmaznak. Figyelemet érdemel, hogy a tanárok épen

a közlekedés egészen akadályozva van, ajánljuk az illető felügyelőség szives figyelmébe.

△ Orson, egy ottani izraelita sáfár kitünő szép leánya, a napokban oly szerencsétlenül járt a petro-leummal, hogy a meggyult olaj, testének egész felső részét, leginkább pedig gyönyörű arozát annyira eltorzítá, hogy a régi szépség visszanyeréséhez többé semmi remény. A legelőrebb azonban e szomorú eseményben az, hogy a kedves ifjú leány egyszermind meggyszony is léven: félt, hogy a volégeny most már visszalépend.

○ A nyiregyházi városház építkezése alkalmasint a szüret miatt, a napokban igen megcsendesedett. Alig látszott mozgás. Igaz, hogy az időjárás kedvező fordulatot vett. De erre építeni nem szabad. Az ösi napok nagyon szélesyek. Minden lehető erőt ki kell tehát fejteti az építkezésnél. Nyiregyháza városra nézve ez épület felemelése sokkal fontosabb, mint az általán látszik. A törvényeseknek helyiség kell. A városi lakosság tetemes befektetéseket tesz e remény fejében, a mindenféle folyó építkezésekkel. Ezeket mind szem előtt kell tartani az építkező küldöttségnek.

□ Tisza-Eszlárban a Kállay Gusztáv-féle birtokon, Grád Józsefnek körülbelül 2000 köbölre menő búzája égett el. A tüzet valószínűleg a cséplőgép kémenyén kiszállott szikrák okozták.

KÖZGAZDÁSZAT.

Arányok a hazai termelés és feldolgozás viszonyai közt.

Az osztrákbíróadalom területé Magyarországgal együtt Angliánál csaknem kétszerre, Franciaországnál 17%-val nagyobb; és mégis a gazdasági termények értékét, mely eme nagy területen felmutattatik, 526 millió frtra tétetik. Franciaország terményeinek értéke 10 millió, a kis Anglia terményeinek értéke 142 millió forinttal haladja meg. És míg az osztrák-magyar bíróadalomban egy földmives éven át 90 frt értéket keres, vagy hoz napvilágra, addig egy francia földmives 94 frtot, az angol 340 frtot termel. Ez utóbbi különbségnek azonban főoka az, hogy Angliában csak 1.900.000 ember foglalkozik a földmíveléssel, s ezek semmi más iparüzletbe nem avatkoznak. Osztrák-Magyarországban pedig 5.886.000 ember foglalkozik, a különben is kétszerre nagyobb terület mívelésével; és még e 6 millió ember sem képes jól megmivelní, a különben kedvező tulajdonságu földet: mert nincsenek hozzá elegendő marhái és gépei.

Errendezve, legyen elég csupán a következő végeredményeket mutatni fel. I. C. Bad. „Boden und Production“ című iratából: Angliára 1 lakosra esik 1⁵⁰/₁₀₀ osztr. hold föld; 2²⁰/₁₀₀ juh; 3³/₁₀₀ marha; egy hold földre pedig 23²¹/₁₀₀ osztr. mérő buza s általában 29⁵⁰/₁₀₀ gabona; míg Osztrák-Magyarországban 1 lakosra 2⁵⁸/₁₀₀ hold föld; 4⁰/₁₀₀ juh, 2⁵/₁₀₀ marha; egy hold földre pedig csak 5¹/₁₀₀ m. buza s általában 6⁷¹/₁₀₀ gabona esik.

nem megállapodott koruk; igen sok van köztük 20 éven aluli is.

Az amerikaiak egy lútnk nem botránkozás meg azon, ha 17—18 éves leányok 20—25 éves ifjakat s hatvan évesek, 12—13 éves gyermekeket tanítanak E körülményt Dunon a pedagógiai munkedvelésnek rója fel. Fontosabbnak tartják az államra nézve, ha a tanárok fizetésénél néhány milliót megtakarítanak, mint a növekedés alapos növeledét.

Tagadhatatlan, hogy az északamerikai Egyesült államok a műveltség magas fokán állanak; de nem ritka találni ott is államfőrakat, bírák, orvosok s lelkesek közt szelid tudatlanságot, magas műveltség helyett; a közönség nagyobb része pedig a szellemidezők, szerencsétlők szaván áhítottat csúg. A „New-York-Leader“, melynek hasábjai a gyilkossági történetektől és rablókalandoktól hemzsegek, még az ugynevezett műveltsédladoknak is foelvasmányát képezi.

A fejelettel sem találja Dunon valami örvendetesnek. Például ha a Reading alatt nyugtalankodnak a tanuló, a tanár vezényel egy, kettő, három. Erre az egész osztály feláll; egyik kezét mellére, másikat hátra teszi; azután az egy, kettő, három vezényletre leül: s a tanár folytatja a Readinget. Ha az előadásnak vége van, a tanuló sorozatosan és katonai rendben lépdelnek az ajtó felé.

A felsőbb osztály tanuló sokféle megszorítás alá vették. Az iskolagazdagság még szállásaira is felügyel. A szállásadónak kötelessége a szabályok áthágházáról jelentést tenni. A tanuló pénzével nem rendelkezhetik szabadon. Engedelm nélkül nem távozhatik a város falán kívül; s ha a törvények ellen tiszzer vétett, irgalom nélkül kicsapatik.

Ey körülmények közt, épen nem esuda azután, ha az amerikai benszületett fehérbőrű népség, mi, olvasni kívétel nélkül tud ugyan; de a tulajdonképmi műveltség kellő fokára igen kevés jut el.

— Ez aránytalanságból kitünik, hogy itt több ember több földön, kevesebbet termel; minek azonban főoka az, hogy itt az iparpályák, nincsenek úgy betöltve; a gazdaságok nincsenek úgy benépesítve vonó és javító erőkkél, mint ott. De egyszermind az is kitünik, hogy a gazdálattal több, mint elég ember foglalkozik; és hogy ezek gazdasági szakértelme nincs annyira kifejldve, mint amazoké.

A bányászati nemes, neutelen kövek, vasak, szénsó stb. termelés a nagy osztrákbíróadalomban 112.783.000 frtra megy; de a semmivel sem gazdagabb és jóval kisebb Franciaországban ennél 80, Angliában pedig 200 millió frttal több, mint 3 annyit termel azon termékekből, melyek nincsenek semmiféle mostoha időjárásnak kitéve. Igazolja az értelemi képzettségre vonatkozó különbséget szintén, hogy az angolok egy bizonyos mennyiségű napszámmal 3 annyi nyers vasat, 4 annyi vert vasat és 6—10 annyi kőszentet hoznak napvilágra mint mi; bár iparunknak viszont oly akadályai vannak, minők ott épen ismeretlenek.

Ily aránytalanságokat találunk a termelés és ipar más ágaira nézve is. Például: a gépek, eszközök az osztrák-magyar bíróadalomban, hol 34 millió lakos vár segílyt a gépektől, csak 42 millió értékű; Franciaországban két ennyi s a 1/2 területtel bíró Angliában három ennyi. Enneköztelva természetesen, hogy üres kézzel, igen sokkal kevesebb iparcikket készíthet ama nagyobb terület népessége. Igy Anglia ötszörte több gyapotot dolgoz fel, mint osztrák-magyarország, bár ennek gyapotipara is 120.000.000 frtot termel, melyből ránk magyarokra csaknem semmi sem esik: míg viszont Franciaország kétenyit termel. Itt is feltünő, hogy Angliában csupán 400.000 ember foglalkozik az iparággal, egy-egy munkás az ő gépei segílyével, minden panasza daczára 1500 frtot termel: míg Osztrák-magyarországban csak 343 frtot. (Vége köv.)

SZÍNHÁZ.

× Hubay Gusztáv és Sztupa Andor színtársulata holnap tartja busuk előadását. Mielőtt megválnánk e társulattól, tekintünk vissza az előadások sorozatára, s e társulatnak működési folyamára. Tagadhatatlan, hogy ily társulat régen állott a nyiregyházi deszkán; mindazáltal még sem áll a színművészet azon nyúlván, amelyen ily társulatnak állania kellene. E társulat legerősebb oldala az operette; a drámát csakis mellékes foglalkozással, hézagpótlóul tekintik; ami azután nagyon is meglátszik az előadásokon. Ez tehát nem mondható haladásnak, ott pedig, hol haladás nincs, a hanyatlás bizonyos. Ezért kárhoztattuk mi már kezdetben az operettet. De bármily ellenségei vagyunk is az operetteknek van egy tagja ez osztálynak, kinek érdemét lehelten el nem ismerni. E tag Czákonné. Hangja, iskolája, játéka, öltözéke egyaránt figyelmet költének s e társulat legelső notájául tüntetik föl kedves egyénjét. Czákonné valóagos kincsbinája e társulatnak. O minden este a színpadon van. Ma operetten, holnap népszínműben énekel; most drámban, majd bohózatban játszik s mindenütt jeles, és kitünő. Gönczyéné szintén kedves színpadi alak, szép tehetséggel és külsővel, amik színeszőnőnél mindenesetre fontos tényezők. Bodroginé hasonlóan igen hasznos tagja e társulatnak. Élénk játéka, sebesen forgó nyelve, könnyű éneklése: mindig biztosítja részére a sikert. Sztupánérett már több ízben elmondott véleményeinket. O mindig betölti helyét a drámban. Ha nem terem t is újabb, és újabb alakokat; de játéka mindig élvezhető. Van még egy notája e társulatnak, kinek játékán nagyon meglátszik a kezés, s a szépségkékel küzdelem. Alakja és hangja kellő szorgalom mellett szép művészi tökévé nöheti ki magát. A férfitagok közül, Hubay és Sztupa kívül, kitünnek Komáromy, Bordogi, Raiz, Kiss, Gáspár, Izsó és Mezei. Saját szerepükben valamennyien meglik a sarat. Komáromy azonban, mind felfogás, mind alakítás tekintetében kiválók kirizlik. Egy nagy hibája van csak s az a gyakran előforduló szerepmentés. No de e hibáján mások is szenvednek néha-néha, ami végre is, kitévra hogy minden nap színpadon vannak, nem megbecsülhatatlan liba. Az ember mindig ember marad, ha mindig jár színes is. Szóval e társulat, minden fejeletlenség mellett is, kielégítően viselte magát a közönség partfogása sem hiányzott. A ház csaknem mindig tele volt. Holnap az „Elkényeztetett férj“ című új játékot és a „Férj az ajtó előtt“ című operettet adják Gönczyéné jutalmául és buszuzól Szivesseben eszt volna, ha szebb darabban buszuznak el tülnék. Legalább jobb új új huztak volna vissza lelkeinkben és szívünkben. És ezt Nyiregyháza meg is érdemelte volna az igazgató uraktól.

SZATHMÁRY TESTVÉREK

női divat s ruhakészítési terme
Debreczen (Széchenyi-utca 1766. szám).

Ajánlják Nyiregyháza városa s vidéke n. é. közönsége figyelmébe, a jelenkor igényeinek megfelelőleg felszerelt női divat, s ruhakészítési (Confection) termüket.

Női divattermekben selyem, bársony, s gyapjuszövetekből készült női fölöltök, beszótt és téli longchawlok, kendők, a legújabb selyem és gyapjú ruha-szövetek, s ezutóbbiak elkészítése e czéla alkalmazott **kitünő ügyes szabász** vezetése, és felügyelete alatt, a rendelkezésükre álló személyzettel pontosan eszközöltetik.

Harack Ferencz bécsi orsz. szab. szalma, nemez és bársony női kalapok gyárának kezelésükre bizott debreczeni főraktárban ez őszi idényre a legújabb bársony, s selyem díszített női kalapok, ugy nagyban, mint kicsinyben, eredeti gyári szabott árakon kaphatók.

Onhaiser Károly előbb **Geyer F. legelső s legnagyobb szücs árúk üzlete Pesten** az őszi s téli idény alatt nagy raktárt tart, mindenféle női buda-neműekből, a legolcsóbbtól kezdve, az egész finom selyem, bársony bundáig, az eladás jótállás mellett, **eredeti árakon eszközöltetik.**

Továbbá mindenemű kész női fejdzsek, főkötőkkel el vannak látva, s ezeknek a kívánság és izlés szerinti elkészítése, mint a kalapok felkészítése is, kiválólag e czéla hozottat ügyes divatúrnsók által a n. é. közönség igényeinek megfelelőleg teljesítetik.

Vidéki mindennemű megbízások pontosan s lelkiismeretesen teljesítetnek, kívánságra ruhakelmementák, bérmentve legnagyobb készséggel küldetnek, a ruhákra leendő megrendeléseknél csak egy jó állású deréknak, s a ruha eleje hossz-asági mértékének, beküldése kérietik.

Két év óta látogatják a nyiregyházi vásárokat a legújabb női felöltők s szücs árúk raktárával.

Midőn mintegy tizenöt év óta fenálló régebbi üzletüket is főpiacz (Szilágyi-intézet), mely vászon, fémernemű, csipke, és női pipere-árúkkal, ahol fémerneműk varratása is átvállaltatik, dusan be van rendezve, a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlják, számos megbízásokért esdve

(84) 3—2

Szathmáry testvérek.

Háztartónő

kerestetik egy nagyobbiszertű vi-deki háztartás élére. Bővebb felvilágosítás adatik: P. T. poste restante Nyir-Bátor, czímű levelekre.

Pscherer testvérek
(85) 3—2 per Ny-Bátor, Bogát.

HIRDETMÉNY.

Kintünő helyen, jó karban levő öt szobából álló új ház, hozzávaló melléképít-székkel ellátva, előnyös föltételek mellett eladó Nyiregyháza-n.
Utastással szolgál e lapok kiadó-hivatala.
(74) 3—3

Hirdetmény.

Kéretnek azon tisztelt egyének, a kik-nél még fagyaltvívő-szekrénykéek vannak „**T. és II.**” bolyeggel ellátva, szivesked-jenek azokat hozzánk mielőbb visszaküldeni

Greidig és Tester
centrárszokhoz.
(75) 3—3

ERTESTÉSI (91) 4—1

Van szerzősen a helybeli s vidéki közönséggel tudván, miszerint **F. Bannhofer György** urnál — pesti mű- és szakértő-fényképszéknél — egyessőtlen válhatnaom vendom. S így a nagyérdemű közönség meg-fogására az itten általánosan felhívott **Jeney s Bannhofer fényképfelvételek** készítését ajánlom.
Jeney Sándor.

Árverési hirdetés!

Diecz Károlyné hátrahagyott árvaának a körtvény-utczában levő 638-ik számú háza ezévi október hó 14-én délután 3 óraker a helyszínen önkéntes árverés utján el fog adatni. A feltételek Kralovszky Mór városi ügyésznel megtekinthetők. (82) 3—3

Árlejtsési hirdetmény.

Sz. Gy.-Ábrány-községben állami segély-llyel felállítandó két szerezelt tanterem, három szoba, konyha, kamara, s két kis mellék épületből álló közösi iskola-épület építése, melynek költség előirányzata mászkilág 6000 frtban van megállapítva f. 1871. október 16-ik napján d. e. 10 óraker N.-Kálló-lóban a tanfelügyelői irodában, nyilvános árlejtsési utján építési vállalkozónak kiadandó levet: felhivatnak a jelzett építéssre vállalkozni kívánók, hogy a kitűzött helyen s határidőben az árlejtsésre megjel-meni el ne mulasszák.

A bánat pénz 600 frt Az árverési föltételek, s az árverési alapul szolgáló ter-vezet s költség-előirányzatot Sz. Gy.-Ábrány-ban a község házánál s N.-Kállóban a tanfel-ügyelői irodában, minden vállalkozni ki-vánó megtekintheti.

N.-Kálló, 1871. szept. 28-án. (87) 2—2

Hajdukerület s Szabolcsmegye tanfelügyelője.

Haszonbéri hirdetmény.

Az ujfajérti vasuti állomástól 7/8-ad rész mér földnyire, a hajdu-doroghi határban fekvő 320—340 holdnyi területű kintünő mű-nőségű földbirtok, gazdasági épületekkel s korlátlan birtoklási joggal, több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni **Orosz József** tulajdonos-nál Hajdu-Doroghon. (86) 3—2

Regále-haszonbérlet.

Demecser községében f. évi nov. 6-ik reggeli óráin a kir. kisebb haszonbérlet ugy belső mint a külső korcsmaházak, áll-lások — hozzártartozandó 45 hold szántó s kaszáló-földekkel a községházánál kellő bánompénz letétele mellett árverés utján ki fognak adatni. (93) 3—1

Egy hónapos butorozott szoba

a Nagy-Kállói-utczában bármely perczben kiadó. — Tudakozódhatni **Kralovszky Gyula** urnál. (94) 0—1

Regále-haszonbérlet.

Az ó- és nyivencsölött, egy a balsai regále, illetőleg hadméri joggyakorlat ugyancsak Ven-csölött jóvá évi január hó 1-től érgusztán kö-vetkező három évre, a ránk jóvá ölt. h. 12-én árverésileg ki fog adatni. — Bővebb felvilágosítást alintűntől Nyiregyháza nyirenteni **Szathmáry Ferencz** urnadalmi ügyész. (81) 3—3

Mindazok, kiknek a nyiregyházi első ház-vásárló részvényes társulat ellen követelésük van, ezennel felhivatnak hogy azt f. 1871. évi nov. hó utolsó napjág alintűntől Nyiregyháza-n 136. sz. a. annyivalnak bejelentsek, mivel ellen-kező esetben úgy fognak tekintetni, mintha arról önként lemondottak volna. (88) 3—2 Nyiregyháza, 1871. szept. 30.

Krasznay Gábor, társulati elnök.

T. 4759. (9) 3—2
1871.

Hirdetmény.

Nyiregyháza városa törvényeszéke, mint gyámhatóság részéről, közhírré tétetik, miszerint a Nyiregyházi htk. 860-ik lapján jegyzett 803-ik sz. városi ház f. é. október hó 18 és szükség esetén nov. hó 18-ik napján, d. e 10 óraker a helyszínen árverés utján el fog adatni.

- Az árverési feltételek a következők :**
- 1) Kikiáltási becscr 6000 frt.
 - 2) Árverelők az árverés megkezdése előtt a kikiáltási becscr 10%-liát árverelő bíró kezéhez bánatpénzül letenni tartoznak.
 - 3) A vételárból 2000 frt a leütéstől számitott 30 nap alatt esedékes 6%, kamataival t. gyám Kralovszky László kezéhez fizetendő, a vételár többi része kellő biztosítéku kötvényen — 8% kamat mellett kölcsön képen bevónél marad, tartozik azonban vevő, a kölcsön összegét jelzáló-gilag saját költségéu akár a vétel tárgyat képező 803-ik sz. házra, akár más ingat-lanára bekebeleztetni.
 - 4) Az árverésből felmerült költségeket, ugy az átírási, bélyeg, százáleki díjakat betu-dás nélkül viseli.
 - 5) Fizetési pontatlanság esetén, valamint azon esetben és ha vevő a 3-ik pont alatt em-lített kötelmeknek az árverés határnapjától számitott 45 nap alatt eleget nem ten-teszen, kárára s veszélyére új árverés fog elrendeltetni.
- Kelt Nyiregyháza, 1871. szept. 28-án.
Kömven Károly főbíró.

Végképen kiáruulás tetemesen leszállított áron!

REICH B. kereskedésében Nyiregyháza-n.

Üzletem változtatása miatt gazdagon felszerelt raktáramban mai napról fogva tetemesen leszállított áron végké-peni kiáruulást rendezvén; ajánlom a következő czikkeket a n. é. közönség különös figyelmébe.

Nagy választékban vannak: **Férfi- és gyermekkalapok;** mindennemű **cipők;** **nyakkendők;** **keztük;** **ajándékokra** alkalmas igen díszes **bőr-, porcellán-, üveg- és fatárgyak;** **magyszerű porcellán- és üveg-raktár;** **mindenféle dobányzó-, vadász- és uti-eszközök;** **füdő- és láb-szonyogok;** **pokróczok;** **ágytakarók;** **kezdtől női munkák;** **kézi és asztali varró-gépek** nagy választékban, **mindenféle használatra;** **gyermekjátékok;** **petroleumlámpák;** **jegyzékkönyvek;** **szivar- és pénz-tárczák;** **finom selyem esernyők;** **báti legyek;** és minden egyéb üzletembe vigó czikkok.

Évek óta ismert pontos és lelkiismeretes eljárásommal fogva bátorlalkodom ez alkalommal a n. é. közönség figyelmét e végeladásra felhívni s szives látogatásait kikérni.
Nyiregyháza, 1871, október 7-én.

REICH B.